

ලොව වටා පුවත් විසමන

ඔබාමා ගේ පසුගමන

නොවැම්බරයේ ලෝකයේ වෙසෙස් අවධානයට ලක්වූ පුද්ගලයා බවට පත්වූයේ ඇමරිකා එක්සත් ජනපද ජනාධිපති බැරැක් ඔබාමාය.

නොවැම්බර 02 දා පැවැති ඇමරිකා එක්සත් ජනපද මධ්‍යම ඡන්දයෙන් ඔබාමාගේ පක්ෂය පරාජයට පත්ව විපක්ෂය ජය ගිම් කරගත්තේය. ඔබාමා ජනාධිපති ධුරයට පත්වීමෙන් පසු එහෙත් ඔහු දිනා සිටි ජනප්‍රසාදය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩුවීමත් පවතින බව චීන් වර ඵරට

පවත්වන ලද ජනමත සමීක්ෂණ ගණනාවක් මගින් ආකාරයක් කර තිබේ. මධ්‍යම ඡන්දයේදී මහජන විශ්වාසය මණ්ඩලයේ බලය ඔහුගෙන් ගිලිහී යාමෙන් ඒ බව තවදුරටත් තහවුරු විය. මෙහිදී ඡන්දයේදී මහජන විශ්වාසය මණ්ඩලයේ බලය රිපබ්ලිකන් පක්ෂයට ගිම්විය. පරාජයෙන් පසුව ඔබාමා ප්‍රධාන කර සිටියේ මැතිවරණය පැරදුණද සිය දේශපාලන වැඩ පිළිවෙල තවදුරටත් ඉදිරියට ගෙන යා බවය. ඒ පදනා විපක්ෂයේදී සහනය ලබාදෙන ලෙසද ඔහු ඉල්ලා සිටියේය.

මැතිවරණය පරාජය වීමෙන් දින කීපයකට පසු ඔබාමා ආසියානු රටවල සංචාරයක් අරඹමින් ඉන්දියාවට පැමිණියේ නොවැම්බර 06 වෙනිදාය. ඒදින ඉන්දියාවේ වෙළඳ අගනුවර ලෙස සැලකෙන මුම්බායිහිදී හෙතෙම දෙරට අතර ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 10 ක වෙළඳ ගිවිසුමකට අසේසත් තැබීය. පසුදා තව දිලීලි අගනුවරදී ඇමරිකා මන්-මෙහෙත් සි. හමුදා ඔබාමා දෙරටටම වැදගත් වන දේශපාලන කරණ කාරණා ගණනාවක් පිලිබද දීර්ඝ වශයෙන් සාකච්ඡා කළේය. එක්සත් ජාතීන්ගේ ආරක්ෂක මණ්ඩලයේ නිත්‍ය සාමාජිකත්වය ඉන්දියාවට ලබාදීමට ඇමරිකාව සහාය පළකරන බවට ඇමරිකානු ජනාධිපතිවරයා ඉන්දියා ඇමෙරිකාවට වෙත දැනුම්දීම එහිදී සිදුවූ විශේෂ අවධානයට ලක්වූ සිදුවීමකි. කලාපීය බලවතා වන චීනය ඒ සම්බන්ධයෙන් වැඩි අවධානයක් යොමු කළ බවත් නොපෙන්වුවද ඉන්දියාවට ආරක්ෂක මණ්ඩලයේ නිත්‍ය සාමාජිකත්වය ලබාදීමට ඇමරිකාව දක්වන උනන්දුව සම්බන්ධයෙන් පක්ෂිකරණය සිය ආයතනවල සැලසුමක් නැත. එරට විදේශ අමාත්‍යාංශය ප්‍රධාන කළේ බල දේශපාලනයේ වැඩි තනා ක්‍රියා කිරීමෙන් ඇමරිකාව වැළැක්විය යුතු බවය.

ඔබාමාගේ සංචාරයට විරෝධය පළකරමින්

ඉන්දියාවේ දේශපාලන කණ්ඩායම් කීපයක්ම විවිධ දැක්මකට සංවිධානය කර තිබේ. ඔබාමාගේ ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් ඉන්දියාවේ විශේෂ ආරක්ෂක වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කෙරුණි. ඉන්දියා

සංචාරයේදී ඔබාමා හැටහි සිටියේ 2008 වසරේදී තුන්වැනි ප්‍රභාසයක් එල්ල වූ මුම්බායිහි සුපිරිගම හෝටලය වන ටැජ්මහල් පැලස් හෝටලයේය. තුන්වන ප්‍රභාසයෙන් පුද්ගලයන් 166 දෙනෙකු මර-මුටට පත්ව 300 ක පමණ පිරිසක් තුවාල ලැබූ අතර විපතට පත්වූවන් සිහිකර උපහාර දැක්වීමටද ඔබාමා ක්‍රියා කළේය.

ඉන්දියා සංචාරය නිමවා ඔබාමා පැමිණියේ අන්තිම ආසියාවේ විශාලම රට මෙන්ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයක් සාර්ථක ලෙස ක්‍රියාත්මක කෙරෙන මුස්ලිම් රට ලෙස සැලකෙන ඉන්දුනීසියාවටය. ඇමරිකානු ජනාධිපතිවරයා සිය ලඟා අවදියේ වසර ගණනාවක් ඉන්දුනීසියාවේ දිවිගෙවා තිබූ බැවින් ඔහුට මෙන්ම ඉන්දුනීසියා ජනතාවටද මේ සංචාරය කිසියම් ආන්වාදයක් ගෙන දුන්නා නිසැකය. එහෙත් දෙපාර්ශවයටම ඒ ආන්වාදය රිසියේ වදින්නට මෙරටේ ගිනිකන්ද ඉඩ දුන්නේ නැත.

ඉන්දුනීසියාවේ ජාචා දුපතේ සිටි මෙරටේ ගිනි කන්ද නොවැම්බර 07 දා යළි පිරිමීමෙන් පුද්ගලයන් 54 ක් ජීවිතක්ෂයට පත්වූ අතර අනෙක් ගැනී දුම් සහ දුලි වලා හේතුවෙන් ගුවන් ගමන් වලටද බාධා ඇතිවිය. එය මුල්වරට පුපුරා ගියේ අනෝස්න 26 දිනය. එහිදී මියගිය සංඛ්‍යාව 30 කි. ඉන්දුනීසියාවේ සංචාරය නිමවා ඔබාමා චීන් වූයේ කලාපයේ තවත් බලවතෙකු වන දකුණු කොරියාවටය. ඇමරිකාව මෙතෙක් සිට දකුණු කොරියාව සමඟ දැඩි මිත්‍රශීලීතාවයකින් කටයුතු කරන අතර මුහුදු ආශ්‍රිතව ඒකාබද්ධ නාවික යුද අභ්‍යාස පැවැත්වීමද මේ වසරේ ආරම්භයේ සිට දිනම කරගෙන පවතී. ඊට එරෙහිව උතුරු කොරියාව නිල නොවන ආකාරයෙන් යුද ප්‍රකාශ කර සිටින අතර නොඩි මොනොකා හෝ දෙරට අතර යුද්ධයක් ඇතිවෙන පෙර ගිවිසි ද පැවැත්වී තිබේ.

ඇමරිකා ජනාධිපතිවරයා දකුණු කොරියාවට පැමිණෙන්නේ දෙරට ඒකාබද්ධ නොවැම්බර 25 දාටත් නාවික අභ්‍යාසයක් කල මුහුදේ සිදුකිරීමට සැලසුම් කර තිබියදීය. එහෙත් ඔබාමාගේ දකුණු කොරියා සංචාරයේ න්‍යාය පාලයේ ඒ සම්බන්ධයෙන් කවරක් තිබුණදැයි අනාවරණය වූයේ නැත. සංචාරයේදී ඔහු ප්‍රමුඛත්වය දුන්නේ ශ්‍රී 8 සමුළුවට සහභාගී වීමටය. ඊට සහභාගිවීමෙන් අනතුරුව ඇමරිකානු ජනාධිපතිවරයා ජපානයට ගොස් ඇපයක් සමුළුවට ද සහභාගී වී සිය ආසියානු සංචාරය අවසන් කළේ නොවැම්බර 15 දාය.

අවුත් සාන් සුඛි

ඔබාමාගේ සංචාරය හේතුවෙන් ආසියාව දෙසට යොමුවී තිබූ ලෝක අවධානය තවදුරටත් රදවාගනිමින් තවත් සුවිශේෂී සිදුවීමක් මියගම-රයන්ගේ වාර්තා වූයේ නොවැම්බර 13 දිනය. ඒ වසර පහළොවක් පමණ නිවාස අඩස්සියේ සිට මියගමරයේ විපක්ෂ දේශපාලනයේ දැරූකර්ත ප්‍රතිරූපය වන අවුත් සාන් සුඛි ඊට පරිව පාලක හමුදා ප්‍රන්ටාව මගින් නිදහස ලබාදීමය. මියගම-රයට නිදහස දිනා දුන් ජනතාවගේ අවුත් සාන් ගේ

ශ්‍රීලාල් සෙනෙවිරත්න

දියණිය වන සුඛි එරට පාලනය කරන හමුදා ප්‍රන්-ටාව විසින් නිවාස අඩස්සියට පත්කරනු ලැබුවේ 1990 පැවති මහ මැතිවරණයෙන් 59% ක වැඩි ඡන්ද ප්‍රතිශතයක් ලබා ඇයගේ පක්ෂය ජය

ගිම්කර ගැනීමෙන් පසුවය. සුඛි ජයග්‍රහණය කළ ප්‍රතිපලය නිකුත්වීමෙන් පසු වහාම මැතිවරණය අවලංගු කර දැමූ පාලක හමුදා ප්‍රන්ටාව ජනතා ඡන්දයෙන් තේරී පත්වූ රාජ්‍ය නායකයා වූ සුඛි නිවාස අඩස්සියට පත්කළේය. එතෙක් සිට 2010 නොවැම්බර 07 වෙනදා මහ මැතිවරණය පවත්වන තෙක් හෙලිවූ වසර විස්සක කාලය තුළ වසර පහළොවක්ම සුඛි තබනු ලැබුවේ නිවාස අඩස්සියේය. එය සම්බන්ධයෙන්

ජාත්‍යන්තරයෙන් එල්ල වූ බලවත් විරෝධය හෝ පැනවුණු ආර්ථික සම්බාධන නොහොත හැර විපක්ෂ දේශපාලනය එදෙස සිරගත කළ හමුදා ප්‍රන්ටාව තමන්ට කැමති ආකාරයේ තව ආණ්ඩුක්‍රම

ව්‍යවස්ථාවක් ගෙනාවේය. නොවැම්බර 07 දා මැතිවරණය පවත්වනු ලැබුවේ ඒ ව්‍යවස්ථාවට පක්ෂපාති කණ්ඩායමට ගිම් විය. සුඛිගේ පක්ෂයට මැතිවරණයට ඉදිරිපත් වීමට අවස්ථාව නොදීම මෙන්ම මහා මර්ණමාසයෙන් සිදුකෙරුණු මැතිවරණ දූෂණ පරිත් හමුදා ප්‍රන්ටාව තවදුරටත් මියගමරයේ පාලනය බලය සතු කර ගත්තද ඉන් සතියක් ඉක්ම ගිය නැත සුඛි නිවාස අඩස්සියෙන් මුදා හැරියේ සිය පාලනයට මැතිවරණය හරහා සුජාතනාවක් ලබාගැනීමෙන් පසුවය.

කලීඩා ශිඛා නිල නිවෙසින් එළියට

නොවැම්බර 13 දා සුඛි නිදහස ලබන විට ඇයගේ ආධාරකරුවන් දහස් ගණනක් මියගම-රයේ විදී බැස ප්‍රීති භෝගා කළහ. එහෙත් ඒදිනම අසල්වැසි රාජ්‍යයක් වන බැංගලා දේශයේ වැසියන් දහස් ගණනක් විදී බැස විරෝධතා දක්-වමින් ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියාවල යෙදෙන්නට පටන් ගත්තේය. ඒ බැංගලාදේශයේ විපක්ෂ නායක කලීඩා ශිඛා එරට පොලීසිය විසින් ඇයගේ නිල නිවෙසින් එළියට ඇද දැමීම හේතුවෙනි.

බැංගලාදේශයේ නිටපු ඇමෙරිකාවරයකද වන ශිඛා වසර හතලිහක් තිස්සේ දිවි ගෙවූයේ ධනා නුවර පිහිටි නිවෙසකය. ඇයගේ සැමියා, නිටපු ජනපති ජෙනරාල් සියා උර් රනමන්ගේ නිල නිවෙස වූ එය රජය විසින් බදු පදනමින් ශිඛා වෙත ලබාදී තිබුණේ රනමන් හමුදා බලකොටුවක සාකච්ඡා වීමෙන් පසුවය. එවක රජය ලබා දී තිබූ බදුද අවලංගු කර නිවෙස හැරවන රජයට පරිවරණයට වත්මන් ඇමෙරිකානු ශික් හසිනා ක්‍රියාකළේය. එහිදී නිවෙසින් බැහැ-රවීම ප්‍රතික්ෂේප කර තවදුරටත් එහි රැඳී සිටි කලීඩා ශිඛා පොලීසි කණ්ඩායමක් පැමිණ නිවෙසින් එළියට ඇද දමනු ලැබුවේ 13 දාය. ඉන් කුඩන වූ ඇයගේ ආධාරකරුවන් විදී බැස ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා ඇරඹීමෙන් පොලීසිය හා හැමුදා ඇති කරගැනීමෙන් හේතුවෙන් ඒදිනත් පසු දිනත් ඇතැම් හතර යුද පීටි බවට පත්වූ අතර සිය ගණනක් තුවාල ලබා තවත් පිරිසක් පොලීසි අත්අඩංගුවටද පත්වූහ.

උතුරු සහ දකුණු කොරියා දෙවන වෙඩි මුරය

උතුරු සහ දකුණු කොරියා දෙරට අතර යුද්ධයක් සඳහා වන දෙවන වෙඩි මුරයද උතුරු කොරියා යුද හමුදාව විසින් නිකුත් කිරීමට ලෝක සාමය පනත ජනතාව නේකයට පත්කළ සිදුවීමකි. දකුණු කොරියාවේ දුමක් වන සිවිල් ජනතාව විවර්තව කාල විරෝධය වෙත උතුරු කොරියානු හමුදාවේ සෑම තුවක්කු ප්‍රහාර ගණනාවක් එල්ල වූයේ නොවැම්බර 23 දාය. එම ප්‍රහාරයෙන් දකුණු කොරියා හමුදා හටයන් දෙදෙනෙකු සහ සිවිල් වැසියන් දෙදෙනෙකු

ජීවිතක්ෂයට පත්වූ අතර විශාල දේපොළ හානියක්ද සිදුවිය.

1950 - 53 දෙරට අතර සිදුවූ යුද්ධයෙන් පසු එක් රක සිවිල් ප්‍රදේශකට අනෙක් රටෙන් හමුදා ප්‍රහාරයක් එල්ල වූ ප්‍රථම අවස්ථාව මෙය විය. එම ප්‍රහාරය දකුණු කොරියා ජනයාගේ බලවත් කෝපයට හේතු වූ අතර එයට ප්‍රති ප්‍රහාර එල්ල කරන ලෙස රජයට බලකමින් විරෝධතා දැක්වීමෙන් දකුණු ක්‍රියාත්මක විය. ජනතා විරෝධය කෙරෙහි බලවත් ආකාරයෙන් හැඟුණේද යත් විරෝධතාකරුවන් සහ පොලීසිය අතර දරුණු ගැටුම් හටගත් අතර අවසා-

තයේ එරට ආරක්ෂක ඇමෙරිකා කිමිං සේයුරට සිය ඇමෙරිකා කමෙන් ඉල්ලා අස්වෙන්නට පවා සිදුවිය.

දකුණු කොරියාවට මේ ප්‍රහාරය එල්ල වූයේ ඇමරිකාව හා ඒකාබද්ධ නාවික අභ්‍යාසයක් පැවැත්වීමට නියමිත දිනට දෙදිනකට පෙරය. කෙසේ වුවද සැලසුම් කළ නාවික අභ්‍යාසය 28 දා ආරම්භ කෙරුණි.

දෙරට අතර යුද උණුසුම ඉහළ ගියේ ඉකුත් මාර්තු 26 දා දකුණු කොරියාවට අයත් යුද හැටක් අතිරිතයේ ලෙස පුපුරා එහි සිටි නාවික හටයන් 46 දෙනෙක් සමඟ මුහුදුබත් වීමත් ඒ සම්බන්ධයෙන් සිදුකළ පරීක්ෂණයකින් පසු එය උතුරු කොරියාව විසින් සිදුකරන ලද්දක් බව ප්‍රකාශයට පත්වීමත් සමගිනි. ආතුරුව දකුණු කොරියාව ඇමරිකාව සමඟ එක්ව නාවික යුද අභ්‍යාස කිරීමකට පැවැත්වූයේ සිය රටේ යුද ගන්තිය පුද්ගලයන් කටයුතු වීම නිසාය. එම නාවික අභ්‍යාස සඳහා ඇමරිකා එක්සත් ජනපද හමුදා නිවෙසට පැමිණි යුද හැටි, ගුවන්යානා සහ හමුදා හටයන් දහ දහස් ගණනක් සහභාගිවූහ. මේ හැටිවීම සම්බන්ධයෙන් උතුරු කොරියාව සිය බලවත් විරෝධය ප්‍රකාශයට පත්කළ අතර ඒවා හටවත්වන ලෙසට එසේ නොකළහොත් න්‍යෂ්ටික අවි යොදාගෙන දකුණු කොරියාවට සහ ඇමරිකාවට ප්‍රහාර එල්ල කරමින් යුද්ධ යුද්ධයන් ඇරඹන බවත් උතුරු කොරියා ජාතික ආරක්ෂක කොමිසම නිවේදනයක් නිකුත් කරමින් කියා සිටියේය. එහෙත් ඒ පිලිබද තැකීමකින් තොරව නාවික අභ්‍යාස ක්‍රියාත්මක කෙරුණු අතර ප්‍රතිචාර වශයෙන් දකුණු කොරියාවේ ඉලක්ක කීපයක් වෙත උතුරු කොරියාව පුලු මාසයේ පෙල් ප්‍රහාර එල්ල කළේය. එහෙත් සැප්තැම්බර මාසයේදී දෙරට අතර දෙරට අතර හමුදා මෙහෙයුම් සම්බන්ධයෙන් වසර දෙකකට අදාළ සැලසුමක් සම්බන්ධයෙන් එකඟතාවක් ඇතිකරගැනීමට සාකච්ඡා කිරීමට දෙරටේ රාජ්‍ය නායකයන් එකඟවීම ක්‍රියා තත්වය සමනය වනු ඇතැයි දේශපාලන විචාරකයෝ මත පළ කර තිබුණි. ඇමරිකාව හා එක්ව දකුණු කොරියාව තවත් යුද අභ්‍යාසයක් නොවැම්බර 25 දින ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කෙරුණේ එවන් පසුබිමකය. උතුරු කොරියාව කළ තුවක්කු ප්‍රහාර එල්ල කළේ එම යුද අභ්‍යාසයට සහභාගිවීම සඳහා හට පිරිස් සහ යුද අවි රැගෙන ඇමරිකාවට අයත් පේරිට් චෝමින්ටන් යුද හැට කොරියානු මුහුදු නිරය සමීපයේ කන මුහුදට පැමිණ සිටියදීය.

සහකෙළියේ කලාව

ලෝකයේ වෙසෙස් අවධානයට ලක්වූ තවත් බේදවා-වකයක් කාමිබෝජයෙන් වාර්තා වූයේ නොවැම්බර 22 දිනය.

'වොන්ගේ සැප්' කාමිබෝජයේ නොමිලෙන් අනනුවර